

ПРОПОЗИЦІЇ

Міністерства аграрної політики та продовольства України
до проекту Закону «Про внесення змін до законів України «Про охорону прав на
сорти рослин» та «Про насіння і садивний матеріал»

Внесений народними депутатами України Сольським М.Т., Шол М.В.,
Нікітіною М.В. та іншими
Реєстраційний номер 3680-д від 16.07.2021,
перше читання

1. Міністерство аграрної політики та продовольства України підтримує із зауваженнями проект Закону України.

2. Проектом Закону України пропонується внести зміни до законів України «Про охорону прав на сорти рослин» та «Про насіння і садивний матеріал» з метою спрощення процедур експертизи, реєстрації сортів рослин та обігу насіння.

Проектом Закону України передбачається:

надати право будь-якій особі подавати заявку на поширення сорту та набувати статус підтримувача на сорти, які мають статус сортів суспільного надбання;

ввести механізм електронної подачі заявки та електронний документообіг за нею;

дореєстраційне вивчення сортів, що надасть можливість врахування їх результатів, як одного року кваліфікаційної експертизи;

скасувати обов'язкове подання в матеріалах заявки показників придатності на поширення по культурах, які проходять дослідження;

скоротити строки розгляду документів заявки та впровадити початок кваліфікаційної експертизи (без прив'язки до завершення розгляду документів) та строки видачі охоронних документів;

спростити процедуру ввезення на територію України насіння і садивного матеріалу, сортів, відомості щодо яких містить реєстр сортів рослин України;

зняти обмеження при ввезенні в Україну зразків насіння для дослідних і селекційних цілей, зокрема при отриманні дозвільних документів для ввезення зразків насіння;

запровадити електронні сервіси отримання дозвільних документів для ввезення зразків насіння для дослідних цілей;

встановити критерії для уповноваження органів сертифікації, зокрема, щодо наявності власної акредитованої лабораторії.

Разом з тим, Мінагрополітики висловлює зауваження та пропозиції до проекту Закону України:

До змін, які пропонуються до Закону України «Про охорону прав на сорти рослин»

1) у проекті Закону застосовується термін «сорт суспільного надбання», однак визначення цього терміну відсутнє. У зв'язку з цим пропонуємо статтю 1 Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» доповнити визначенням такого змісту:

«сорт суспільного надбання – сорт, який може вільно використовувати будь-яка особа після завершення строку чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин».

Водночас потребує уточнення визначення «підтримувач сорту», в частині його прав на сорти суспільного надбання. Зокрема, пропонуємо визначення «підтримувач сорту» викласти в такій редакції:

«підтримувач сорту – особа, яка, забезпечує збереженість сорту шляхом підтримання ознак, визначених при державній реєстрації сорту, та поширення сорту, в тому числі у разі набуття ним статусу суспільного надбання без набуття будь-яких прав інтелектуальної власності на такий сорт».

2) проектом Закону України пропонується доповнити Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» новою статтею 3¹. «Суб'єкти права інтелектуальної власності на сорт рослин». Проте, це є не логічно, оскільки чинна редакція зазначеного Закону України вже містить дану статтю.

До змін, які пропонуються до Закону України «Про насіння і садивний матеріал»

Проектом Закону України пропонується норми, які дозволяють:

1) видачу сертифікатів, що засвідчують сортові якості, окрім категорій базове та добазове насіння та вихідний і базовий садивний матеріал, органам з оцінки відповідності незалежно від форми власності. Вибіркове оцінювання робіт з визначення сортових якостей такого насіння або садивного матеріалу (польового оцінювання) пропонується здійснювати аудиторію із сертифікації (агроному-інспектору), який є посадовою особою центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва (стаття 18 проекту Закону).

Відповідно до статті 1 Закону України «Про насіння і садивний матеріал» (далі – Закону) аудитор із сертифікації (агроном-інспектор) – це фізична особа, яка отримала свідоцтво аудитора з сертифікації (агронома-інспектора) та включена до Реєстру аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів).

Водночас, статтями 8 та 26 Закону не визначено повноваження посадових осіб з питань нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва щодо проведення вибіркового оцінювання робіт з визначення сортових якостей такого насіння або садивного матеріалу (польового оцінювання).

Враховуючи зазначене, та з метою усунення правової колізії, пропонуємо виключити запропоновану норму із проекту Закону;

2) встановити стягнення у вигляді накладення штрафу на громадян від тисячі до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб – від п'яти тисяч до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією фальсифікованої продукції, за умисне виробництво та/або заготівлю та/або пакування та/або маркування та/або затарювання та/або зберігання фальсифікованого насіння та/або садивного матеріалу з метою продажу, а також використання обладнання для вироблення фальсифікованого насіння та/або садивного матеріалу.

Разом з цим, відповідно до статті 104¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення встановлено, що виробництво, заготівля, пакування, маркування, затарювання, зберігання насіння, садивного матеріалу з метою продажу без додержання методичних і технологічних вимог або реалізація їх без документів про якість, а так само інше введення в обіг насіння, садивного матеріалу з порушенням встановленого порядку -

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від семи до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Враховуючи зазначене, пропонуємо виключити зазначену норму із проекту Закону.

3) висловлюється застереження стосовно запропонованих змін до статті 18¹ Закону, відповідно яких у разі уповноваження суб'єктів насінництва та розсадництва на здійснення діяльності з оцінки відповідності у сфері насінництва та розсадництва, такий суб'єкт насінництва та розсадництва може здійснювати діяльність, на яку він уповноважений, виключно щодо насіння та/або садивного матеріалу, яке він виробив. Проведення оцінки відповідності щодо насіння та/або садивного матеріалу, яке суб'єкт такої оцінки виробив самостійно, створює ризики того, що результати такої оцінки будуть суб'єктивними.

Проектом Закону пропонується виключити з частини третьої статті 18¹ норми щодо вимог до підприємств, установ, організацій на здійснення діяльності з оцінки відповідності у сфері насінництва та розсадництва, в частині заборони використання фінансових та матеріальних ресурсів суб'єктів насінництва та комерційної заінтересованості щодо продукції, яка оцінюється. Однак зазначене виключення не є доцільним, оскільки дані норми спрямовані на забезпечення незалежності органу з оцінки відповідності від суб'єктів, продукцію яких вони оцінюють.

**Міністр аграрної політики
та продовольства України**

«21» вересня 2021 р.

Роман ЛЕЩЕНКО